

CHRISTIAN KROHG (1852 – 1925)

De mest kjente maleriene til Christian Krohg er "Kampen for tilværelsen" og "Albertine på politilegens venteværelse". Disse ville vært nok til å skjenke ham evig berømmelse som maler. Men Krohg laget også en mengde andre bilder som viste hans sosiale engasjement. Og han var produktiv ikke bare med penselen, men også med pennen, så produktiv at vi synes han forsvarer en plass i vår oversikt. Egentlig skrev han ikke stort annen skjønnlitteratur enn den beslaglagte romanen "Albertine", men Krohg var journalisten og reporteren, reiselivs-forfatteren i Verdens Gang og Tidens Tegn, mannen som innførte intervjuet i norsk presse. Et av mesterverkene er "Isen på Mjøsa", som ble Hauk Aabels glansnummer som oppleser. Krohgs delaktighet i utgivelsen av det ekstremt sjeldne tidsskriftet "Impressionisten" (se under Jæger) er ellers nok til at vi må ta ham med.

Krohg var sterkt engasjert på de fattiges og undertryktes side, og indignasjon er vel det ordet man først tyr til ved lesning av "Albertine". Kampen mot borgerskapets dobbeltmoral var en drivkraft hos ham, og han uttrykte dette så sterkt at Georg Brandes kalte boka "en av de bedst anlagte og bedst gjennomførte Studier i nyere nordisk Litteratur". Også som novellist ("Dissonantser") leverte Krohg litterært arbeid av klasse. Men selvsagt er han mer kjent som maler enn som forfatter.

Christian Krohg er ikke uinteressant som samleobjekt. "Albertine" er sjelden, selv om bare få eksemplarer ble beslaglagt under aksjonen mot boken, og en pris på 4-5000 kroner må en nok i dag regne med å betale for et bra eksemplar i originalbind eller originalt omslag. De øvrige bøkene er rimeligere, men det er vanskelig å komme over pene eksemplarer av f.eks. "Lodser" eller "Kunstnere", særlig i originalbind – og prisene vil nok ligge i størrelseorden 2500-3000 kroner.

Den som samler på Krohg bør også få med seg de bøkene han har illustrert, det er ikke så mange. I Sundseth/ Melhus: "Norsk illustrasjonskunst" er det utenom hans egne bøker bare nevnt fire, foruten Snorres kongesagaer, Nordahl Rolfsens lesebøker og "Norge i det nittende århundrede".

CHRISTIAN KROHGS FØRSTEGAVER:

- 1886: Albertine (med seks tegninger i lystrykk). Huseby & Co.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind.*
- 1886: Om den bildende kunst som led i kulturbevægelsen. Den frisindede studentforenings foredrag og diskussioner IV. (Se under Hans Jæger for så vidt gjelder heftene I-III).
I kommisjon hos Huseby & Co. limit.
Innbinding: Omslag, typografisk.
- 1888: En Duel. Fortælling. Kjøbenhavn. Brødrene Salmonsens.
Innbinding: Omslag. Helsingøringsbind.
- [1890]: Lodser. Tegninger med Text af Christian Krohg. H. Abels Kunstforlag.
Innbinding: Omslag, illustrert av Krohg. Dekorert kartonasjebind med siringrygg.
- [1891]: Kunstnere. Tegninger med Text av Christian Krohg. 1. serie. H. Abels Kunstforlag.
Innbinding: Omslag, illustrert av Krohg.* Helsingøringsbind illustrert av Krohg.
- [1892]: Kunstnere. Tegninger med Text av Christian Krohg. 2. serie. H. Abels Kunstforlag.
Innbinding: Omslag, illustrert av Krohg. Helsingøringsbind illustrert av Krohg.
1. serie og 2. serie forekommer også i ett helsingøringsbind
- 1895: 12 af vore Samtidige. Feilberg & Landmark.
Innbinding: Omslag, typografisk. Kartonasjebind.
- 1897: I smaa Dagsreiser til og fra Paris. Med tegninger av forfatteren. Aschehoug.
Innbinding: Omslag. Helsingøringsbind.
- [1899]: Paa Bicykle og Jernbane. John Fredrikson.
Innbinding: Omslag.
- 1905: Egte bergensere. Med tegninger af forfatteren. Bergen. Bjarne Klausen.
Innbinding: Omslag, typografisk.

- 1906: Dissonantser. Med vignetter af Per Krohg. København. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, dekoreret. Skinnbind. [Helsjirtingbinbd.](#)
- 1909: Omkring Mjøsa. Interviewer og Skisser af Christian Krogh [!]. Hamar ("Hamar Stiftstidene"s Bogtrykkeri).
Innbinding: Omslag, tegnet av Krohg. (omslaget har navnet stavet riktig).*
- 1920: Kampen for tilværelsen I-IV. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, tegnet av Krohg. Skinnryggbind med foromslag innbundet.

Utgiver/redaktør:

- 1886: Impressionisten. Nr 1-4 ble redigert av Christian Krohg. Se foran under Jæger.